

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**77-ї НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОФЕСОРІВ,
ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ**

16 травня – 22 травня 2025 р.

Література:

1. ДБН Б.2.2-12:2019. *Планування та забудова територій.* – К.: Мінрегіон України, 2019. – 182 с.
2. Lartey, S. (2024). *The Future of Crematoriums: Securing Vast Lands and Humanistic Treatments in Development.* ResearchGate.
3. M., Sieber, R., & Schepper-Lambers, J. (2022). *Gardens of Life: Multifunctional and Ecosystem Services of Urban Cemeteries.* *Frontiers in Environmental Science.*
4. McClymont, K. (2023). *Cemeteries and Crematoria as Public Spaces of Belonging.* Royal Town Planning Institute.
5. Lartey, S. (2024). *The Future of Crematoriums: Securing Vast Lands and Humanistic Treatments in Development.* ResearchGate.
6. Page, M., Sieber, R., & Schepper-Lambers, J. (2022). *Gardens of Life: Multifunctional and Ecosystem Services of Urban Cemeteries.* *Frontiers in Environmental Science.*

УДК 711.4:725.94

*В.А.Ніколаєнко, д.арх., професор
М.В. Кобелев, аспірант
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

МІСТОБУДІВНІ ПРИНЦИПИ ІНТЕГРАЦІЇ МЕМОРІАЛЬНИХ КОМПЛЕКСІВ У СТРУКТУРУ СУЧАСНОГО МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

У сучасному містобудуванні меморіальні комплекси відіграють важливу роль як елементи колективної пам'яті, простору вшанування та соціального діалогу. Їх розміщення в межах урбанізованого середовища потребує врахування не лише історико-культурної значущості, а й просторово-функціональної взаємодії з навколишньою забудовою, ландшафтом і транспортною інфраструктурою.

Головною містобудівною особливістю є пошук балансу між сакральністю простору меморіалу та відкритістю його до громадського використання. Це передбачає інтеграцію меморіальних територій у загальноміську структуру через пішохідні зв'язки, візуальні акценти, зонування та включення у зелену інфраструктуру міста. Вдале розміщення сприяє формуванню нових центрів тяжіння, покращенню соціального середовища та збереженню культурної ідентичності.

Важливо також враховувати масштаб об'єкта, його символічне навантаження та потенціал для трансформації міського простору. Наприклад, розміщення великих меморіальних комплексів у центральних чи рекреаційних зонах може стимулювати розвиток прилеглих територій, одночасно зберігаючи атмосферу пошани та спогадів.

У процесі проектування доцільно застосовувати комплексний підхід, який об'єднує архітектурно-просторове, соціокультурне й екологічне планування. Участь громадськості, міждисциплінарні дослідження та врахування історичної достовірності — ключові чинники для створення повноцінного меморіального простору, що органічно доповнює міське середовище.

Таким чином, ефективна інтеграція меморіальних комплексів у міську тканину є не лише архітектурним завданням, а й інструментом збереження національної пам'яті та формування стійкого і людяного міського простору.

Сучасні підходи до формування меморіальних просторів також передбачають використання інноваційних технологій, зокрема інтерактивних елементів, доповненої реальності, QR-кодів для доступу до інформаційних матеріалів. Це дозволяє розширити функціональність меморіальних комплексів, зробити їх більш привабливими для молоді та інтегрувати у цифровий культурний простір.

Не менш важливим є екологічний аспект проектування меморіальних територій. Врахування природного ландшафту, використання місцевих матеріалів, біорізноманіття зелених насаджень сприяє гармонійному співіснуванню пам'ятного простору з навколишнім середовищем.

Таким чином, містобудівне розміщення меморіальних комплексів має базуватися на принципах історичної обґрунтованості, соціальної відкритості, просторової доцільності та екологічної збалансованості. Відповідальний підхід до їх інтеграції в міське середовище є важливим чинником формування гідного культурного ландшафту сучасного українського міста.

Література:

1. ДБН Б.2.2-12:2019. *Планування та забудова територій*. – К.: Мінрегіон України, 2019. – 182 с.
2. Лозинський В. Г. *Містобудування: навч. посіб.* – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 356 с.
3. Желібо Ю. А. *Містобудівне проектування: теорія та практика*. – Київ: НАУ, 2018. – 278 с.
4. Криворучко О. В. *Принципи формування меморіальних просторів у міському середовищі // Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. – 2020. – № 58. – С. 45–51.
5. Lynch K. *The Image of the City*. – Cambridge, MA: MIT Press, 1960. – 194 p.
6. Carmona M. *Public Places – Urban Spaces: The Dimensions of Urban Design*. – Oxford: Routledge, 2021. – 384 p.